כשר למהדרין לסומים בלבד

ביום רביעי שעבר התכנסו לארוחת צהריים במסעדת "דארגא" הממוקמת במרכזה של ירושלים. המזמין המליץ על המסעדה הזאת לאחר סבב טלפונים עם מומחים מהמגזר הדתי למסעדות גדולה בשריות. ואכן, בדלפק הקופה שתי תעודות כשרות למהדרין, ומעבר לכך, השבחות מיוחד לומר ביזמתן, כי המסעדה מקפידה על שמיטה לחומרא. דארגא היא מסעדה עם מטבח מרוקאי. פנים המסעדה מעוצב יפה והעיקה: בחום היום – תענוג לשבת שם. לא אוהדה דעתי על האוכל שהוגש לנו, מכיוון שאיני מבין כלל בתחום הזה. במילים אחרות: הייתי רעב ושבעתי. בין השלחנות סובבה לה מלצרית כשהיא לבושה בנקיפה. כן, חולצת נקיפה. פשוט לא האמנתי

ליבי נדרים אחרים, אינן נמשות על לבוש לא הולם. איש אינו מבקש שיתחשבו ביהודים הדתיים. אבל, מן הראוי לתת קצת כבוד לערבים, שאינם יודעים היכן להטמין את הראש מרוב החשיפה הבוטה. יסלחו לי רבני ישראל, אבל שתיקתם המתמשכת מול הפגיעה הבוטה ביסודות הצניעות ומול הכשלת הרבים – אינה מובנת כלל וכלל. שאלתי את הסועדים החילוניים במסעדת "דארגא", כיצד הם מסבירים את חוסר ההתחשבות ברגשות הלקוחות הדתיים, ותשובתם הייתה: "אם אתם ממשיכים לבוא לכאן סימן הוא שאתם מעדיפים במראות הללו. דתי אמיתי לא היה חוזר למסעדה הזאת, ואז בעלי המקום היו מתנהגים תוך התחשבות בכם."

למראה עיניי. מסעדה כשרה למהדרין, שמיטה לחומרה, הלקוחות רובם דתיים או חרד"לים ובעלי המסעדה אינם מגלים רגישות מינימלית כלפי אותו קהל שהם מחזרים אחריו. אין זה מקרה יחיד. בדעבד, ב"כשרה", תנות יוקרתיות למסחר ירקות, שלה אגף שמיטה "אוצר הארץ" – מראות קרן דומים. חוסר התחשבות מחלחל בקול הקונים הדתי, שהלוך מגיע למקום כדי לקנות את תוצרת "אוצר הארץ". למיטב הידיעה רבה של רעננה, הרה"ג יצחק פרץ שליט"א, שוחח עם בעלי המקום על הצורך לבוא לקראת ציבור הקונים השומר מצוות – אלא שדבר לא נשתנה, וההפך הוא הנכון: נהיה גרוע יותר. בבית הזאר המקומי, ברעננה, בדומה אשסטרלה,

ישבשת לה מאחרי הדלפק שבורת, שאלטלא היתי יודע שמדובר בסניף הזאר – ניתן היה לטעות ולחשוב שמדובר ב"קברט".

ישנם אלפי מקומות בעולם המערבי, שהבאים בשעריהם מתבקשים להתפשף בלבוש צנוע ואיש אינו פוצה פה ומצפצף. רק כאן, בישראל, מותר להיכנס לבית כנסת בלבוש הפוגע בקדושת המקום והנבאים יגלו רגישות כלפי מפרי כללי הצניעות האלמנטריים. רבנות מקומית שמעניקה תעודת הכשר למהדרין או מאשרת לחנות ירקות למכור שמיטה של "אוצר הארץ" – אינה יכולה להכשיל את הציבור באיסורי תורה מפורשים. ולא ברור כיצד עובדות בנקים ובמוסדות

"מי שבירך" מהכותל המערבי

אם עיריית עיר הקודש הייתה חודרת ממבוכה להעניק את תואר "יקיר ירושלים" רק לגלגלים מבוגרים – לא הייתי מתחסס להציע לקבלת התואר הזה, את מועמדותו של איש החמד, גבי שיריין מרחשביה של העיר העתיקה. שיריין עובד בחברה קדישא המקומית, וכל עיסוקו חסד של אמת ממש. גם כאן ניתן למצוא אותו מתעלה למידת חסד שבחסד, ועל כך מעמס שיריין לדבר. אם בכלל. מזרין לשעות העבודה, ניתן למצוא אותו מדי יום ליד מישת החולים, בבית הרפואה הצרפתי, שמטבחו הוכשר על־ידי רבנות ירושלים. מארבעים יהודים מטופלים

בבית החולים הצרפתי. רבים מהמאושפזים שם, שוכבים בטווחי הכרה מוה כמה שנים. שיריין אינו מותר על ביקור חולים גם אצל אותם אלה שאינם מסוגלים להגיב כלל על דברי העידוד שלו. אותו החולים ששיריין מרבה לשוחח לידו מישהו הוא ש', עובד לשעבר בבית חולים "הדסה", שהגיע לשם משיחות בצבא־קבע.

באחד הימים, תוך כדי אירוע משפחתי משמח – אירב את הכיתוי. בבית החולים אירבעו אירוע מדחי, ונשותו יום ועד עתה, כשלוש שנים, הוא מחסר הכרה ואינו מגיב לנעשה סביבו. על גידי אחד בלבד ש' מגיב. כאשר שיריין

אומר לו: "עכשיו הגעתי מהכותל המערבי ואני עושה לך 'מי שבירך' לחולה תתעה אמן". ש' אינו עונה אמן, אבל פורץ בבכי מר וניכר עליו חוסר שקט כמעט בכל אירביו. הרופאים מתקשים להסביר את התופעה היא אפלם בבחינת פלא ושואל. גם דומה קרה עם ע.ק. שמצבו היה קשה יותר מזה של ש'. היה זה בראש השנה. שיריין מגיע בקביעות לחקוע עבור הצוות (היהודי) החולים – יהיה מצבם אשר יהיה.

בנו של ע.ק. עמד ליד מישת אביו ואמר תהילים. שיריין שאל אותו אם אפשר לחקוע למרות שהאב

מחסר הכרה. הבן היסס וחשש שמא אביו יחמת לאלחר מקול השופר. שיריין הבטיח לו שלא יקרה דבר, "ובמקרה הגרוע, אביך, מחסר ההכרה זה שנים, יצא מהעולם הזה בליווי קול שופר של ראש השנה". הבן נבנע ושיריין תקע בשופר. תגובת ע.ק. הייתה בבי אימם ונהמה, שקודם לכן היה בבל יראה ובל יימצא. שום תגובה לשום דבר.

גבי שיריין אומר, כי כל המתקשה להאמין כי בנשף של כל יהודי שורה נשמה, שהיא חלק אלוה ממעל, מוזמן לראות, לעיתים, את התופעות הבלתי מוסברות מהבחינה הרפואית, ליד מישתם של מחסרי הכרה.

עוד שמחה בח"י אלול

ח"י אלול הוא תאריך מאוד תגיבי ורב משמעות אצל החסידים. ביום זה נולד מייסדה של החסידות, הלא הוא רבי ישראל בעל־שם־טוב. בח"י אלול תפ"ד, אחי"ה השילוני מתגלה לבעש"ט ולומד איתו (עשר שנים). בח"י אלול תצ"ד, "נתגלה הבעש"ט על־פי תוקף הוראת ורדישת מורו ורבו אחיה השילוני". בח"י אלול קס"ח, זרח לעולם רבי שניאור זלמן מליאדי, המכונה "האדמו"ר הזקן", מי שייסד את תנועת חב"ד,

שמצודתה פרושה כיום על פני כל ארצות תבל. והיו עוד אירועים משמחים בח"י אלול ובכוא היעת נעסוק בהם בל"נ. וכל ההקדמה הזאת לא באה אלא לספר לכם שבח"י אלול השנה, יתווסף עוד "יום טוב" לשרשרת האירועים היחודיים שחלו בתאריך זה.

בח"י אלול (ואתם מוזמנים) יהיה בע"ה טקס הכנסת ספר תורה לבית הכנסת של קיבוץ רגבים. קיבוץ רגבים הוקם בשנת 1948 על־ידי עולים מצפון אפריקה ואיטליה. הקיבוץ משתייך למועצה אזורית מנשה הנמצאת בשרון הצפוני. תנועת האם שלו היא התק"ם. את ספר התורה כתב חבר הקיבוץ, שהחל שומר מצוות: למד כתיבת סת"ם, וסופרים ותיקים גומרים את ההלל על יופיין של האותיות היוצאות מתחת קולמוסו. שלא לדבר על הידור הכתיבה: אחרי סבילות במקווה וכו'. מי היה מאמין שבקיבוץ רגבים הכל כך חילוני, יחול מהפך רוחני־אידיאולוגי בקרב

כמה מחבריו הצעירים, שעתה מחפשים תורם שיממן הקמתו במקום של מקווה טהרה לנשים. ברגבים חי ונושם "ר' חיים", מרפא בעל שם בצמחי מרפא, שיידיו רב לו בהסבת מצבם של הלוקים בחרדות לסוגיהן. גם הוא נמנה על החותרים בתשובה, ולעיתים קרובות נעזר באגרות הקודש של הרבי מלובביץ' זי"ע, כדי להשיב לעצמו, ולעיתים גם לאחרים, תשובות לשאלות מסרידות בחיי היומיום.

בסוד שיח צדיקים

"די מחסורו אשר יחסר לו" (מפרשת השבוע)

פעם הגיע המגיד מדובנא אל ביתו של גביר תלמיד חכם כדי לקבל ממנו צדקה. קיבל אותו העשיר בסבר פנים יפות ושוחח עמו בדברי תורה. התחיל המגיד לדבר עמו על מצוות צדקה... ומן העשיר השיק אוזיר ואמר כבדוי חידושים עמוקים ורעיונות נפלאים בעניין זה. הסיפיק המגיד מצדו דבר חידוש ומן העשיר לא פיגר אחריו.

ראה המגיד שאין לדבר סוף ואמר לעשיר: "אספר לך מעשה. בארות הנדיבות ותרוזקות לא ידעי תושביה על הבצל ולא ראותו מעודם. יום אחד בא לשם הלך נודד והביא אתו בצל. אנשי המקום שמחו על זה מאוד, ונתנו לו מטמון כסף בעד הבצל. הם זרעו אותו התחילו לגדל אפלם יבול של בצל. כשמכרו חברו על העיסקה שעשוה עם הבצל, לקח עמו שום וזרע אף הוא לארצה מרינו, שגם שום לא היה בה. שמעו מאנשי המקום ולא ידעו מה עושה למעול לו תמורת הזרע היקר הזה. והלילו לשלם לו בדבר היקר ביותר שיש להם בעולם... "אף אחנו", סיים המגיד מדובנא במשלו אל העשיר, "אמר לי זרזשי תורה בעבר חידושי התורה שלי, אבל את זה יש לי די והותר... והיי אמר לי מחסורו אשר יחסר לו ולי חסר כסף"...

(עישורי תתרוז)

"לשמח לב העניים בחג"

בבל ערב יו"ט היה הגאון רבי שלמה זלמן אוירבאך זצ"ל שולח את בני ביתו ותלמידיו בשליחיות שונות של צדקה להרבה משפחות נזקקות.

סיפר אחד הבבדים: "פעם קרא לי הסבא בערב יו"ט ומסר לי מעטפה להבאה למשפחה מסוימת. ידעתי כי המשפחה הזאת כבר קיבלה את המעטפה הקבועה עבור צדקי יום טוב, ועל כן שאלתי: 'מאי הוי? הרי כבר קיבלו?' חייך הסבא ואמר: 'בבל זאת גש ותמסור להם את המעטפה'.

לא יכולתי לבבוש את סקרנותי והצצתי לראות מה בתוך המעטפה, והנה הראה אני כי במעטפה ישנם מספר כרטיסים ל... גן החיות.

כשחזרתי שאלתי את הסבא מה הטעדר לשלוח חזקה כרטיסים לגן החיות? השיב רש"י ואמר: 'משפחה זו נזקקת היא. בוודאי לכל צדקי יום טוב והרגילים כבר ראנו להם, אך לשמחם בטיול עם ילדיהם לגן החיות, מן הסתם לא עלה על דעת איש. רצה אני לזכות לשמח לב העניים בחג'..."

(ידעו חזרתיהם)